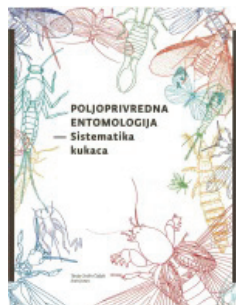

POLJOPRIVREDNA ENTOMOLOGIJA- sistematika kukaca

Od proljeća 2016. zaštita bilja u Hrvatskoj bogatija je za još jedno vrijedno djelo, sveučilišni udžbenik „POLJOPRIVREDNA ENTOMOLOGIJA- sistematika kukaca“. Izdavač je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a autori su nastavnici tog fakulteta, **prof. dr. sc. Tanja Gotlin Čuljak** i **dr. sc. Ivan Juran**. Udžbenik je pisan prema nastavnom planu i programu preddiplomskoga studija Zaštita bilja i diplomskoga studija Fitomedicina. Na 262 stranice, upotpunjene brojnim slikama (50 slika) i crtežima (166 crteža),

udžbenik donosi važne spoznaje i informacije o sistematici kukaca, morfološkim i biološkim svojstvima kukaca te o prognozi i signalizaciji najvažnijih vrsta štetnika u poljoprivrednoj proizvodnji. Posebno detaljno opisane su natporodice podreda Homoptera (jednakokrilaca).

Djelo je podijeljeno u devet poglavlja. U uvodnom poglavlju autori pišu o povijesti entomologije u Hrvatskoj, o gospodarskoj važnosti kukaca, o srodstvenim odnosima između kukaca i rasprostranjenosti kukaca. U šest poglavlja objedinjenih u logičnu cjelinu djelo daje prikaz sistematike kukaca i važnijih podataka za prognozu i suzbijanje najvažnijih štetnika poljoprivrednih kultura. Naglasak u obradi daje se na sistematske kategorije i vrste relevantne za poljoprivrednu proizvodnju. Poglavlje u kojem se opisuje sistematika kukaca strukturirano je tako da objašnjava povijest sistematike, načine, kriterije i metode identifikacije kukaca, što podrazumijeva opis vrste, te se napose bavi klasifikacijom i nomenklaturom kukaca. Na kraju poglavlja autori daju pregled sistematike životinjskoga svijeta i sistematike kukaca. Sistematski pregled kukaca obuhvaća treće i četvrto poglavlje. Razjašnjeni su suvremeni znanstveni pogledi na razvrstavanje skupine beskrilnih kukaca (Apterygota). Detaljni opis i sistematika skupine krilatih kukaca (Preygota) obuhvaća glavninu djela, a to je poglavlje podijeljeno u tri podpoglavlja: Exopterygota (prakilaši - heterometabola), Exopterygota (novokrilaši – heterometabola) i Endopterygota (novokrilaši- holometabola). Opisi pojedinih sistematskih kategorija i vrsta upotpunjeni su brojnim crtežima čime se olakšava objašnjavanje morfoloških razlika između sistematskih kategorija i/ili vrsta. U poglavljima 5. i 6. autori su tablično prikazali najvažnije štetnike iz skupina Heterometabola (poglavlje 5.) i Holometabola (poglavlje 6.). U tim poglavljima obuhvaćeni su najvažniji štetnici (30 najvažnijih vrsta) u poljoprivrednoj proizvodnji. Za svakog štetnika u tabličnoj formi prikazan osnovni je set informacija: kultura koju napada, razvojni stadij koji čini štete i vrsta štete, način i mjesto prezimljenja, broj generacija, metode prognoze, metode i rokovi suzbijanja te prag odluke. Tablični prikaz olakšava snalaženje te povećava preglednost i dostupnost informacija. U sedmom poglavlju autori daju upute za izradu entomološke

zbirke koje obuhvaćaju upute za lov i skupljanje kukaca u prirodi, za konzervaciju i način prepariranja. Izrada zbirke jedna je od obveza studenata koji polažu predmet Poljoprivredna entomologija pa će im ove upute znatno olakšati izradu zbirki. U literaturnom popisu (poglavlje 8.) naveden je velik broj relevantnih izvora kapitalnih djela iz područja entomologije korištenih u pripremi teksta. Kazalo pojmova (poglavlje 9.) olakšava čitatelju snalaženje u velikom broju stručnih pojmova koji se spominju u udžbeniku.

Udžbenik je pisan jasnim, lako čitljivim i razumljivim jezikom. Konceptualno je dobro osmišljen, a terminologija je usklađena sa suvremenom terminologijom u entomološkoj praksi i znanosti. Ovaj udžbenik razlikuje se od kapitalnih djela objavljenih u prošlosti (M. Maceljki: Poljoprivredna entomologija i Ž. Kovačević: Primijenjena entomologija) jer stavlja težište na morfologiju i sistematiku, a opisi životnih ciklusa, prognoza i suzbijanje štetnika ograničeni su samo na najvažnije štetnike poljoprivrednih kultura. Autorski pristup suprotan je prikazu u ključevima za determinaciju jer se temeljem morfoloških odlika opisuju vrste i upućuje na razlike sa srodnim i sličnim vrstama. Pri tom se autori koriste najnovijim spoznajama o taksonomiji i filogeniji kukaca, čime osiguravaju aktualnost djela. Studentima je olakšano upoznavanje građe tijela kukca i njegovih funkcionalnih svojstava, a i determinacija vrsta, bez koje je nemoguće provesti adekvatne mjere zaštite u praksi. Posebna vrijednost ovoga djela jesu crteži koji omogućavaju zorni prikaz velikoga broja sistematskih kategorija koje su objašnjene u tekstu. Originalni crteži najvećim su dijelom djelo autorice, prof. dr. sc. Tanje Gotlin Čuljak, a temeljni su na velikom broju literaturnih izvora. Iznimno je važno da su na većini crteža istaknuti i imenovani pojedini važni dijelovi tijela, što znatno olakšava razumijevanje teksta i učenje.

Udžbenik, osim studentima kojima je primarno namijenjen, može pomoći i stručnjacima u praksi koji se svakodnevno susreću s brojnim štetnicima pa ih trebaju identificirati i saznati osnovne informacije o raspoloživim mjerama suzbijanja.

U recentnoj hrvatskoj literaturi već dulje vrijeme nije izdano djelo sličnog sadržaja i tematike. Čestitamo autorima na velikom trudu uloženom u pripremu udžbenika. To je djelo vrijedan napredak u sveučilišnim udžbenicima i važan doprinos zaštiti bilja u Hrvatskoj.

prof. dr. sc. Renata Bažok

NAŠI NOVI DOKTORI

Marija Ravlić rođena je 22. ožujka 1986. u Sremskoj Mitrovici (Srbija). Osnovnu školu i II. jezičnu gimnaziju završila je u Osijeku. Na Poljoprivrednome fakultetu u Osijeku završila je 2008. preddiplomski studij smjera Bilinogojstvo. Diplomirala je na studiju Bilinogojstvo smjera Ishrana bilja i tloznanstvo 2010. godine, a na diplomskom studiju smjera Zaštita bilja 2011. godine. Od 2011. godine radi kao asistentica na Zavodu za zaštitu bilja